

Eduskunnan
Oikeusasiamies
Pekka Stenius

PÄÄTÖS

31.12.2025

Viite: 03.12.2024 vireille tullut kantelu

EOAK/2646/2025 ASIAKIRJAPYYNNÖN KÄSITTELY

1 KANTELU

(jälj. kantelija) arvosteli Loviisan kaupungin menettelyä asiakirjapyyntönsä käsittelyssä. Kantelijan mukaan hän lähetti sähköpostilla 19.9.2024 Loviisan kaupungille asiakirja- ja tietopyynnön. Kantelijan mukaan hän ei kuitenkaan ole saanut pyytämäänsä asiakirjoja ja tietoja vielä 3.12.2024 mennessä.

2 SELVITYS

2.1 Loviisan kaupunginhallituksen lausunto

Loviisan kaupungin lausunnossa kerrotaan muun muassa seuraavaa.

Selvitykset

Loviisan kaupungin lausunnossa kerrotaan, että kantelun perusteella on pyydetty selvitykset infrastruktuuripäällikkö ja vt. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja Pekka Steniukselta, kaupungin puutarhuri Mikko Ruotsalaiselta ja maaseutupäällikkö Sam Vickholmilta. Lisäksi vt. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtajan sijaisena (sijaisuus ajalla 19.5.–22.6.2025) toiminut tilapalvelupäällikkö Kenneth Albrecht on puhelimitse ollut yhteydessä kantelussa tarkoitetun asiakirja- ja tietopyynnön vireilletulon aikaan elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtajana toimineeseen, sittemmin toisen työnantajan palvelukseen siirtyneeseen, Sari Paljakkaan, ja tiedustellut häneltä lausunnon antamista. Sari Paljakka on ilmoittanut, ettei anna asiassa erillistä lausuntoa. Vt. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtajan sijaisena toiminut tilapalvelupäällikkö on antanut asiassa oman selvityksen, johon on kirjattu myös Sari Paljakan puhelimitse antama selvitys asiasta. Selvitykset on toimitettu kaupungin lausunnon liitteenä.

Infrastruktuuripäällikön ja vt. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtajan lausunnossa todetaan muun ohella seuraavaa: Kirjaamo on vastaanottanut 19.9.2024 asiakirja- ja tietopyynnön. Sen johdosta on käynnistetty selvitystyö. Pyyntöön käsittelyyn osallistuneilla ei ole ollut riittäviä ohjeita tai tietoa kaupungin sisäisistä menettelytavoista asiakirja- ja tietopyyntöjen käsittelemiseksi. Lisäksi viesti on mahdollisesti välittynyt usealle eri taholle ilman selkeää vastuunjakoa, minkä seurauksena ei ole ollut yksiselitteisesti tiedossa, kenellä on lopullinen vastuu pyynnön käsittelemisestä. Tiedonkulun osalta on tunnistettu puutteita nykyisessä toimintamallissa. Kirjaamosta lähetetyt asiakirjapyynnot toimitetaan yksittäisiin sähköpostiosoitteisiin ja tämä lisää riskiä, että pyynnot jäävät huomaamatta muun sähköpostiliikenteen joukossa. Lisäksi organisaatiossa on ollut henkilöstön merkittävää vaihtumista, mikä on vaikeuttanut uusien työntekijöiden perehdyttämistä asiakirja- ja tietopyyntöihin liittyviin menettelyihin. Kattavaa ohjeistusta tai vakiintunutta toimintatapaa ei ole ollut käytössä eikä prosessista ole laadittu selkeää ja yhtenäistä kuvausta. Pyyntöjen käsittelyn seurannalle ei ole ollut käytössä riittävää järjestelmää, mikä on osaltaan lisännyt riskiä, ettei yksittäisiin pyyntöihin vastata lain edellyttämällä tavalla esimerkiksi työkuorman tai henkilöstömuutosten vuoksi.

Vt. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtajan sijaisen ja tilapalvelupäällikön lausunnossa todetaan seuraavaa: Kirjaamo on vastaanottanut 19.9.2024 tieto- ja asiakirjapyynnön. Asiakirjapyynnön kohteena olevasta toiminnasta vastaa elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja. Loviisan taajamametsistä ja asemakaavoitetuista niityistä vastaa kaupungin puutarhuri, metsistä ja pelloista vastaa maaseutupäällikkö. Ajankohdan aikainen keskuksen johtaja ei ole enää kaupungin palveluksessa. Häntä on 10.6.2025 kuulu asiassa puhelimitse ja häneltä on tiedusteltu, haluaako hän antaa asiassa kirjallisen selvityksen, johon hän on vastannut, ettei anna erillistä selvitystä. Hän on kuvannut asiaa siten, että pyynnön tultua hänelle tietoon, hän on siirtänyt asian vastuualueen viranhaltijoille kaupunginpuutarhuri Mikko Ruotsalaiselle ja maaseutupäällikölle Sam Vickholmille. Hän kertoi muistuttaneensa asiasta heille normaaliin tapaan ja kertoi, että alkuselvityksessä ilmeni, ettei kyseisiä asiakirjoja koskevia päätöksiä ole tehty, jolloin asiakirjoja ei voitu toimittaa. Sen jälkeen ei ole tarkistettu kenenkään asiaa selvittäneen toimesta, onko asiakirjapyyntöön vastattu. Vt. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtajan sijaisena toiminut ja tilapalvelupäällikkö toteaa, että jälkikäteen vastaus, ettei asiakirjapyynnön mukaisia asiakirjoja ole olemassa, on lähetetty asiakirjapyynnön tehneelle 11.6.2025.

Maaseutupäällikön lausunnossa todetaan muun ohella seuraavaa: Tietopyynnössä jää hieman epäselväksi, tarkoitetaan asialla 1 vanhaa käytöstä poistettua talousmetsien metsänhoitosuunnitelmaa tai nykyistä metsätietokantaa. Mistä on kyse myös asiassa 2 ja joka sisältää kaupungin metsäomistukset kokonaisuudessaan. Talousmetsien vanhentuneen suunnitelman tiedot olisi ollut isosta työmäärästä huolimatta mahdollista kopioida kokonaisuudessaan. Nykyään käytössä olevan Foresta-ohjelman

tiedot ovat monimuotoisia ja laajoja. Tiedot pidetään ajantasaisina ja ne muuttuvat jatkuvasti. Niistä tehdään tarpeen mukaan ajoja ja niiden erittelemätön kokonaisjulkaisu ei käytännössä ole mahdollista. Vuosittaiset hakkuu- ja hoitosuunnitelmat on käsitelty talousmetsien osalta maaseutulautekunnassa ja nämä on julkaistu käsittelyn yhteydessä. Näihin sisältyy osittain metsätietokannan perustietoa. Kaupungin olisi pitänyt tiedottaa pyytäjää yllä esitellyistä seikoista. Siltä osin kaupungin prosessi on pettänyt.

Kaupungin puutarhurin lausunnossa todetaan seuraavaa: Kirjaamo on vastaanottanut asiakirja- ja tietopyynnön 19.9.2024. Asiaa on organisaation sisällä lähdetty selvittämään, mutta tieto asiakirjojen etsimisestä on tavoittanut metsien ja viheralueiden hallinnoitsijat (kaupunginpuutarhuri) vasta 5.11.2024, jolloin on myös selvitysten pohjalta todettu, että pyydettyjä asiakirjoja ei ole saatavilla. Tämän jälkeen asian loppuun saattaminen on jäänyt kesken, sillä selvitystä tehneillä henkilöillä (kaupunginpuutarhuri) ei ole ollut tiedossaan ohjeistusta tieto- ja asiakirjapyyntöjen vastaamisen aikarajoista tai Loviisan kaupungin omasta prosessista asiaan liittyen. Tämänhetkisessä järjestelmässä ongelma on tiedonkulku, sillä pyynnot tulevat asiaa selvittävien sähköposteihin ja usein hukkuvat sähköpostitulvaan. Varsinkin kun tietopyynnot tulevat myös esihenkilöasemassa olevalle henkilölle, joka tasapainoilee päivittäisen työnjohdon, asiantuntijatehtävien ja hallinnoitavien alueiden tarkoituksenmukaisen hoidon kanssa. Organisaatiossa on myös paljon vaihtuvuutta kroonisen resurssipulan myötä, eikä esimerkiksi tieto- ja asiakirjapyyntöön vastaamisen prosessia ole perehdytetty aivan kaikille uusimmille työntekijöille. Tieto- ja asiakirjapyyntöä ei ole käsitelty niissä määrääjoissa, mitä julkisuuslaissa säädetään.

Kaupunginhallituksen johtopäätökset

Selvityksen perusteella kaupungin kirjaamoon on 19.9.2024 tullut kantelun tekijältä asiakirja- ja tietopyyntö. Asiakirja- ja tietopyyntö kuuluu elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen toimialaan ja se on välitetty toimeksi kirjaamosta elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen viranhaltijoille, eli keskuksen johtajalle, infrastruktuuripäällikölle ja kaupungin puutarhurille. Lisäksi keskuksen silloisen johtajan antaman selvityksen perusteella asiakirja- ja tietopyyntö on toimitettu tiedoksi maaseutupäällikölle. Vt. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtajan sijaisena toimineen ja tilapalvelupäällikön lausunnon perusteella sekä asiakirja- ja tietopyynnön vireilletulon ajankohtana kyseisen keskuksen johtajana toimineen selvityksen perusteella asiakirja- ja tietopyynnön tarkoittamat asiat ovat kuuluneet sekä kaupunginpuutarhurin että maaseutupäällikön toimialaan. Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen kokonaistoiminnan johtaminen on kuulunut kyseisen keskuksen johtajalle.

Asiakirja- ja tietopyyntöön on vastattu vt. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtajan sijaisena toimineen ja tilapalvelupäällikön toimesta tai toimeksiannosta 11.6.2025.

Asiakirja- ja tietopyyntö on sisältönsä perusteella ja vt. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtajan sijaisen selvityksen mukaan kuulunut useamman viranhaltijan toimialaan (taajamametsistä ja asemakaavoitetuista niityistä vastaa kaupungin puutarhuri, metsistä ja pelloista vastaa maaseutupäällikkö). Saadun selvityksen perusteella asiakirja- ja tietopyyntö on toimitettu kaupungin puutarhurille 19.9.2024. Ajankohta, jolloin asiakirja- ja tietopyyntö on toimitettu maaseutupäällikölle ei ole selvityksen perusteella tiedossa.

Loviisan kaupungin hallintotoiminnassa kirjaamoon toimitetut vireille tulevat asiat (asiakirjoineen) lähetetään kirjaamon toimesta siihen keskukseseen, jonka toimialaan asia kuuluu. Asiakirja- ja tietopyyntöjen osalta, riippuen niiden laajuudesta, ne toimitetaan tavallisesti tiedoksi keskuksen johtajalle ja keskuksen päällikölle tai päälliköille, joiden toimialaan asia kuuluu. Johtuen vireille tulevien asioiden moninaisuudesta ja laajuudesta, ei kirjaamon tiedossa läheskään aina ole se, kuka yksittäinen viranhaltija on vastuussa asiakirja- ja tietopyyntöön vastaamisesta. Siitä syystä nämä toimitetaan tiedoksi keskuksen johtavalle tai johtaville viranhaltijoille, joiden tehtäviin kuuluu huolehtia, että tarvittavat valmistelutoimenpiteet tehdään ja hallintoasia tulee käsitellyksi.

Tavallisesti tilanteessa, jossa kirjaamosta tulee asianhallinta- ja käsittelyjärjestelmän kautta toimeksianto (ilmoitus sähköpostiin), käy vastaanottaja järjestelmässä tutustumassa asiaan. Järjestelmästä, kyseiseltä asialta, ilmenee myös se, kenelle kaikille kyseinen hallintoasia on kirjaamosta toimitettu tiedoksi. Laajojen ja useiden eri viranhaltijoiden toimialaan kuuluvien asiakirja- ja tietopyyntöjen osalta tavallisesti sovitaan viranhaltijoiden toimesta viipymättä eri osapuolten valmisteluvastuut asiakirja- ja tietopyyntöihin vastaamisessa.

Nyt kyseessä olevassa asiassa selvityksen perusteella näyttää tapahtuneen siten, että keskuksen johtaja on osoittanut asiakirja- ja tietopyynnön valmisteluvastuun alaisilleen viranhaltijoille (kaupungin puutarhuri ja maaseutupäällikkö), mutta asiaa ei ole käsitelty loppuun toimittamalla vastausta asiakirja- ja tietopyynnön tehneelle. Vastaus, ettei pyydettyjä asiakirjoja ole olemassa, on toimitettu vasta 11.6.2025 keskuksen vt. johtajan sijaisena toimineen tilapalvelupäällikön toimesta. Saatujen lausuntojen perusteella asian valmistelun jääminen kesken näyttää johtuneen siitä, että asian valmisteluvastuiden jakamisessa tai asiakirja- ja tietopyyntöön vastaamisessa noudatettavasta menettelytavasta on ollut epäselvyyttä. Tavallisesti kaupungin toiminnassa useiden eri viranhaltijoiden toimialaan kuuluvien asiakirja- ja tietopyyntöjen vastaamisen osalta sovitaan viranhaltijoiden kesken vastaamisesta joko yhden viranhaltijan toimesta keskitetysti taikka siten, että useampi viranhaltija vastaa asiakirja- ja tietopyyntöön oman vastuualueensa osalta erikseen suoraan asiakirja- ja tietopyynnön vireillepanijalle. Lausuntojen perusteella valmistelun kesken jäämiseen on vaikuttanut myös työmäärä, kaupungin puutarhurin lausunnossa esiin tuotu pitkäaikainen resurssien vähäisyys, henkilöstömuutokset ja henkilöstön vaihtuvuus, jolloin

toimintatapojen perehdyttäminen uusille työntekijöille tai viranhaltijoille ei ole toteutunut riittävällä tavalla.

Kantelussa on arvosteltu kaupunginhallitusta siitä, ettei se toimeenpane kuntalaissa säädettyä valvontatehtävää ja suhtaudu vakavasti ylimmiltä laillisuusvalvojlta saatuihin huomautuksiin eikä koskaan anna asiasta virkavastuullisille johtaville viranhaltijoille varoitusta tai edes huomautusta. Tämän osalta todetaan, että laillisuusvalvojen tekemät Loviisan kaupunkia tai viranhaltijoita ratkaisut saatetaan Loviisan kaupunginhallitukselle tiedoksi, jolloin kaupunginhallitus käsittelee asian kokouksessaan ja väite siitä, ettei kaupunginhallitus hoida lakiin perustuvaa valvontatehtävää tai suhtaudu vakavasti laillisuusvalvojen ratkaisuihin on paikkansa pitämätön. Kaupunginhallituksen tehtäviin tai toimivaltaan ei kuulu kantelussa perään kuulutettujen huomautusten tai varoitusten antaminen johtaville viranhaltijoille (pl. kaupunginjohtaja), vaan nämä työnjohdolliset toimenpiteet kuuluvat kunkin esihenkilön tehtäviin.

Kaupunginhallitus toteaa, että asiakirja- ja tietopyynnön käsittelyn viivästyminen on erittäin harmillista. Selvityksen perusteella asian valmisteluprosessi ei ole toteutunut tavanomaisella tavalla ja tullut riittävän ajoissa päätöksen. Syynä tähän saadun selvityksen perusteella on todennäköisesti eri valmisteluvelvollisten epätietoisuus kunkin vastuista kyseisen asiakirja- ja tietopyynnön käsittelyssä, mihin on vaikuttanut työmäärän lisäksi henkilöstön vaihtuvuuteen liittyvät tekijät.

Kantelussa on väitetty kaupungin hallinnon toimintaa piittaamattomaksi lain ja hallintosäännön määräyksistä ja julkisuuslaissa säädetyistä määräaajoista ja väitetty toimintaa toistuvaksi ja tahalliseksi. Tämän osalta todetaan, että väite on paikansapitämätön ja kohtuuton. Se, että nyt kyseessä olevan asiakirja- ja tietopyynnön käsittely on harmillisesti viivästynyt, ei missään tapauksessa tarkoita sitä, että kaupunki tai sen henkilöstö suhtautuisi lain noudattamiseen piittaamattomasti tai, että tapahtuneeseen liittyisi mitään tahallisuutta.

2.2 Vastine

Kantelija on toimittanut asiassa oman vastineensa.

3 RATKAISU

3.1 Sovellettavia oikeusohjeita

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (jäljempänä julkisuuslaki 621/1999) 9 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen asiakirjasta, joka on julkinen.

Julkisuuslain 14 §:n 2 momentin mukaan tiedon asiakirjan sisällöstä antaa se viranomaisen henkilöstöön kuuluva, jolle viranomainen on tämän tehtävän määrännyt tai jolle se hänen asemansa ja tehtäviensä vuoksi muuten kuuluu.

Julkisuuslain 14 §:n 3 momentin mukaan, jos virkamies tai muu 2 momentissa tarkoitettu henkilö kieltäytyy antamasta pyydettyä tietoa, hänen on:

- 1) ilmoitettava tiedon pyytäjälle kieltäytymisen syy;
- 2) annettava tieto siitä, että asia voidaan saattaa viranomaisen ratkaistavaksi;
- 3) tiedusteltava asian kirjallisesti vireille saattaneelta tiedon pyytäjältä, haluaako hän asian siirrettäväksi viranomaisen ratkaistavaksi; sekä
- 4) annettava tieto käsittelyn johdosta perittävistä maksuista.

Julkisuuslain 14 §:n 4 momentin mukaan tässä pykälässä tarkoitettu asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheuttaa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Hallintolain (434/2003) 7 §:n 1 momentin mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

3.2 Arviointi

3.2.1 Asiakirjapyynnön käsittelyaika

Julkisuuslain 14 §:n 4 momentin mukaan asiakirjapyyntö on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheuttaa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Kantelija on tehnyt Loviisan kaupungille asiakirjapyynnön 19.9.2024 ja hänelle on vastattu 11.6.2025. Kantelijan asiakirjapyynnön käsittely on siten kestänyt lähes yhdeksän kuukautta, ja käsittely on viivästynyt merkittävästi julkisuuslaissa säädetystä määräajasta.

Loviisan kaupungin selvityksen mukaan asiakirjapyynnön käsittelyn viivästymiseen on vaikuttanut muun muassa se, että asia kuului usean viranhaltijan toimialaan ja asian valmisteluvastuun jakamisessa tai noudatettavasta menettelytavasta on ollut epäselvyyttä. Selvityksen

mukaan myös henkilöstön työmäärä, resurssien vähäisyys ja henkilöstön muutokset ovat vaikuttaneet asiaan. Kaupungin selvityksen mukaan käsittelyn viivästyminen ei tarkoita sitä, että kaupunki tai sen henkilöstö ei suhtautuis lain noudattamiseen piittaamattomasti tai tapahtuneeseen liittyisi tahallisuutta.

Selvityksessä kerrottuja syitä asiakirjapyyntöjen käsittelyn viivästymiselle ei voida pitää hyväksyttävänä syynä poiketa julkisuuslaissa säädetyistä määräajoista. Pidän erityisen huolestuttavana sitä, että asiakirjapyyntöjen käsittelyn viivästyminen näyttäisi johtuneen siitä, että asian käsittelijöillä on ollut epäselvyyttä omasta roolistaan ja vastuustaan asian käsittelyssä, kun asian käsittely on jakaantunut useille henkilöille. Asian käsittelylle ei ole myöskään järjestetty seurantaa, vaikka käsittelyyn on säädetty julkisuuslaissa määräaika.

Selvityksen mukaan yhtenä syynä viivästymiselle on ollut myös puutteet henkilöstön perehdyttämisessä. Tähän nähden en voi todeta, että asian käsittelyn viivästyminen olisi johtunut pelkästään yksittäisten viranhaltijoiden laiminlyönneistä vaan kyse on ollut laajemmin kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen menettelyn puutteista. Korostan, että asiakirjapyyntöjen käsittelyssä on kyse hallinnon prosessista, jonka hoitaminen tulee järjestää siten, että hallinnossa asioiva saa palvelun asianmukaisesti ja viranomaisen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti. Viranomaisen tulee myös seurata, että julkisuuslaissa säädettyjä määräaikoja noudatetaan. Kaupungin tulee huolehtia, että asiakirjapyyntöjen käsittelyprosessi on järjestetty asianmukaisella tavalla ja myös henkilöstön riittävästä perehdyttämisestä tulee huolehtia.

3.2.2 Asiakirjapyyntöön annettu vastaus

Kaupunki on toimittanut lausuntonsa liitteenä kantelijalle annetun vastauksen, jonka mukaan kantelijan pyytämiä asiakirjoja ei voitu toimittaa hänelle, koska asiakirjoja ei ole olemassa. Totean tämän vuoksi asiakirjapyyntöjen käsittelystä vielä seuraavaa.

Julkisuuslaissa on julkisuusperiaatteen toteuttamiseksi tarkat menettelysäännökset siitä, kuinka viranomaisessa on toimittava, kun sillä olevan asiakirjan sisällöstä pyydetään tietoa. Menettely on kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa asiakirjan antamisesta päättää virkamies. Jos virkamies kieltäytyy antamasta pyydettyä tietoa, hänen on lain mukaan muun ohella ilmoitettava tiedon pyytäjälle kieltäytymisen syy, annettava tieto siitä, että asia voidaan saattaa viranomaisen ratkaistavaksi ja tiedusteltava asian kirjallisesti vireille saattaneelta tiedon pyytäjältä, haluaako hän asian siirrettäväksi viranomaisen ratkaistavaksi sekä annettava tieto käsittelyn johdosta perittävistä maksuista. Jos tiedon pyytäjä haluaa asiaan viranomaisen ratkaisun, menettelyn toisessa vaiheessa viranomaisen ratkaisee asian valituskelpoisella päätöksellä. Viranomaisen päätökseen, jolla pyydetyn tiedon saaminen on kokonaan tai joltakin osin eväty, saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Oikeusasiamiehen laillisuusvalvontakäytännössä on edellytetty valituskelpoisen päätöksen antamista myös tietyissä erityistilanteissa. Erään korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun (KHO 22.3.2005/668) mukaisesti on edellytetty, että valituskelpoinen päätös annetaan pyydettyä myös siinä tilanteessa, että viranomaisella ei ole pyydettyä asiakirjaa. Tällä menettelyllä turvataan se, että kysymys pyydetyn asiakirjan olemassaolosta ei jää pelkästään virkamiehen ilmoituksen varaan. Julkisuuslain mukaan tieto asiakirjan julkisesta sisällöstä on pääsääntöisesti annettava pyydetyllä tavalla, esimerkiksi suullisesti, nähtäväksi tai kopiona. Koska myös asiakirjan antamistapaa koskeva ratkaisu saattaa vaikuttaa yksilön oikeuteen tai etuun, oikeusasiamiehen laillisuusvalvontakäytännössä on katsottu, että siitäkin on perusteltua tehdä pyydettyä valituskelpoinen päätös. Näin asia voidaan saattaa viime kädessä tuomioistuimen arvioitavaksi. Niin ikään valituskelpoinen päätös on pyydettyä tehtävä siinä tapauksessa, että pyydetty asiakirja ei virkamiehen tulkinnan mukaan ole julkisuuslaissa tarkoitettu sen soveltamisalaan kuuluva viranomaisen asiakirja. Näin kysymys asiakirjan luonteesta voidaan saattaa tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Saatan edellä toteamani menettelysäännökset vastaisen varalle Loviisan kaupungin tietoon. Lisäksi totean, että kantelijalla on halutessaan mahdollisuus pyytää asiassaan Loviisan kaupungilta valituskelpoinen päätös.

4 TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3.2.1 esittämäni käsityksen menettelyn lainvastaisuudesta Loviisan kaupungin tietoon.

Samalla kiinnitän Loviisan kaupungin huomiota siihen, että kohdassa 3.2.2 esittämäni käsitykseen oikeasta menettelytavasta.

Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen tästä päätöksestäni Loviisan kaupungille ja pyydän kaupunkia antamaan päätöksen tiedoksi selvityksiä antaneille.

Apulaisoikeusasiamiehen sijainen
Jari Råman

Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri
Päivi Lahtinen

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.